

Össur 50 ára

FIMMTUDAGUR 6. maí 2021

Jón Sigurðsson hefur verið forstjóri Össurar í 25 ár og segir að starfsmenn séu afar stoltir af sögu fyrirtækisins. Aðalsmerki Össurar hefur verið þróun og tækniuppfærsla. MYND/ÖSSUR

Stefnufesta og góð menning

Össur er annað tveggja stærstu fyrirtækja heims á alþjóðamarkaði á sviði stoð- og stuðningstækja og tvöfaldast að stærð á þriggja ára fresti. Forstjórinn segir að velgengni fyrirtækisins megi þakka því að það hafi alltaf haldið sömu stefnu og gert það sem það kann vel, ásamt því að byggja upp góða fyrirtækjamenningu. **2**

Jón Sigurðsson, forstjóri Össurar, hefur verið forstjóri fyrirtækisins síðan árið 1996 og leitt félagið í gegnum gríðarlegan vöxt, frá því að það var einnar vöru fyrirtæki yfir í að vera leiðandi fyrirtæki á heimsvísu í heilbrigðistækni- iðnaði.

„Ég hef verið forstjóri í 25 ár núna, ég byrjaði 1. apríl 1996. Ég held að á þeim tíma hafi ég verið starfsmaður númer 40, en núna erum við orðin um 3.500 um allan heim,“ segir Jón. „Kveikjan að fyrirtækinu kom frá Össuri Kristinssyni, sem kom heim sem nýútskrifaður stöðtækjafræðingur og stofnaði vinnustofu til að sinna aflinuðum á Íslandi, í samvinnu við Styrktarfélag lamaðra og fatlaðra. En það má ekki gleyma að í dag er þetta bara að litlum hluta gamli Össur, þar sem við höfum keypt fleiri en 50 fyrirtæki í gegnum árin.“

Þáttaskil um aldamótin

„Össur þróaði silíkonhulsu sem er notuð í stöðtæki og var það fyrsta vara fyrirtækisins og sú uppgötv-un sem kom fyrirtækinu á kortið. Þegar ég kom inn í reksturinn var fyrirtækið ekki með margar vörur né viðtæka dreifingu og enga sölustarfsemi.

Það breyttist árið 2000 þegar við keyptum bandaríska fyrirtækið Flex-Foot, sem var þónokkuð stærra á þeim tíma. Í gegnum Flex-Foot fengum við fleiri vörur og sölukerfi í Bandaríkjunum,“ útskýrir Jón. „Það var byrjunin á þessari miklu stækkun og aðal þáttaskilin í sögu fyrirtækisins. Síðan höfum við keypt sirka 2-3 fyrirtæki á ári og það hefur verið

Jón segir að það hafi orðið þáttaskil í sögu fyrirtækisins árið 2000 þegar það keypti bandaríska fyrirtækið Flex-Foot. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

góður vöxtur í fyrirtækinu, 18% á ári, sem er bæði vegna innri vaxtar og vegna kaupa á fyrirtækjum. Í dag erum við með heildstæða vörulínu – allt frá silíkonhulsum, í gervihné, gervifætur- og hendur, auk fjölda stuðningsvara,“ segir Jón.

Eitt af tveimur stærstu í heimi

Jón segir að Össur hafi komist í leiðandi stöðu í heilbrigðistækni iðnaði á árunum rétt fyrir hrun.

„Það er engin ákveðin dagsetning, en á árunum 2005-2007 vorum við komin mjög langt á þessu sviði. Núna eru tvö fyrirtæki sem eru langstærst í þessum geira og við erum annað þeirra,“ segir hann.

„Okkar aðalsmerki hefur verið þróun og tækniuppfærsla á okkar vörum og til þess að geta það þurfum við mjög mikla stærð,“ segir

Jón. „Þar sem við erum komin í þessa sterku stöðu getum við staðið undir gríðarlega kostnaðarsamri og umfangsmikilli þróun, sem er ekki á færi minni fyrirtækja. Þess vegna eiga minni fyrirtæki sífellt erfiðara með að fylgja okkur í þessari tækniþróun.“

Gera það sem þau kunna

„Við höfum alltaf fylgt meginstefnu

Össur var skráð á almannan hluta-bréfamarkaði í Kauphöll Íslands árið 1999 og frá 2009 í Kauphöll NASDAQ í Kaupmannahöfn.

okkar. Við erum fyrstu útrásarvirk-ingarnir en við höfum alltaf verið innan þess geira sem við þekkjum best og öll þessi fyrirtæki sem við höfum keypt hafa verið innan þess geira,“ segir Jón. „Þegar við kaupum fyrirtæki þá erum við það fyrirtæki sem er tilbúið til að borga mest fyrir það og þá verðum við líka að vera besta fyrirtæki í heimi til að reka það.

Ég held að þessi stefnufesta hafi skilað miklum árangri. Við höfum markað okkur ákveðna stefnu frá árinu 1999 og alltaf fylgt henni,“ segir Jón.

Tvöföldun á þriggja ára fresti

„Við höfum líka lagt mikla áherslu á fyrirtækjamenningu, sem ég held að sé vanmetið. Það er ákveðin menning innan Össurar sem við skilgreindum mjög fljótt og höfum haldið okkur við. Þessi menning byggist á þremur gildum: hagsýni, heiðarleika og hugrekki. Þetta eru H-in þrjú,“ útskýrir Jón. „Hagsýni snýst um sparsemi, að við eyðum ekki í óþarfa, og við erum heiðarleg í öllu sem við gerum og lofum aldrei

hlutum sem við getum ekki staðið við.

Svo þurfum við að hafa mjög mikið hugrekki til að ráðast í allar þessar gríðarlegu breytingar sem fylgja því að fyrirtækið tvöfaldast að stærð á þriðja hverju ári. Það þarf hugrekki til að gera hluti öðruvísi og fyrirtækið er allt öðruvísi núna en fyrir þremur árum,“ segir Jón. „Fyrir vikið er mjög mikilvægt að tapa ekki þessum grundvallar-gildum, þau mega ekki breytast.

Þessi menning og gildi hafa hjálpað okkur í gegnum ýmsa erfiðleika, eins og t.d. COVID-faraldurinn. Við höfum nánaast engu breytt í okkar stefnu í gegnum þessa erfiðleika, heldur bara stutt við okkar viðskiptavinum og starfsfólk og verið trú því sem við lögðum upp með,“ segir Jón.

Stoltastur af menningunni

Jón segir að það sem hann sé stoltastur af eftir öll þessi ár sem forstjóri sé þessi fyrirtækjamenning og hún sé stór þáttur í velgengninni og ánægju viðskiptavina og starfsfólks Össurar.

„Allar þær mælingar sem við framkvæmum sýna að það er mikil almenn ánægja meðal viðskiptavina og starfsfólks okkar og ég held að þessi menning eigi stóran þátt í því,“ segir Jón.

Jón segir að það sem er fram undan hjá Össuri sé fyrst og fremst að huga vel að nýsköpun, þörfum viðskiptavina og góðum starfsanda. „Við erum gríðarlega stolt af 50 ára sögu Össurar og mig langar sérstaklega að þakka starfsfólkinu, viðskiptavinum og öllum velunnurum félagsins í gegnum árin,“ segir hann að lokum.

Góð fyrirtækjamenning lykill að farsælum vexti

Margrét Lára Friðriksdóttir er framkvæmdastjóri mannauðssviðs Össurar á heimsvísu. Hún segir Össur eftirsóknarverðan vinnustað með góðan starfsanda og háan starfsaldur.

„Fyrirtækjamenning Össurar byggir á gildum fyrirtækisins: heiðarleika, hagsýni og hugrekki. Þeim sem gengur vel hjá Össuri hafa sömu gildi að leiðarljósi í sínu lífi, en við leggjum líka áherslu á að starfsmenn okkar búi að fimm hæfnipáttum, sem snúa að: samstarfi, samskiptum, árangri, viðskiptavinum og breytingum,“ upplýsir Margrét Lára Friðriksdóttir, framkvæmdastjóri mannauðssviðs Össurar.

Margrét var á höttunum eftir sumarstarfi eins og aðrir háskólastúdentar á Framadögum árið 2000 og á þeim tíma var fyrirtækið í örum vexti.

„Ég sótti þá um sumarvinnu hjá Össuri og fékk fastráðningu eftir útskrift úr viðskiptafræðinni. Mig grunaði ekki þá að ég yrði enn hjá Össuri 21 ári síðar. Í þá daga unnu um hundrað manns hjá Össuri og aðallega á Íslandi en síðan hefur fyrirtækið breyst gríðarlega og tvöfaldast að stærð á þriggja til fjögurra ára fresti,“ segir Margrét.

Starfsánægja mikilvæg

Margrét vann fyrst á fjármálasviði Össurar, en frá árinu 2013 hefur hún verið yfir mannauðssviði Össurar á heimsvísu.

„Það er auðvitað heilmikil áskorun að hafa 3.500 manns í yfir 30 löndum ánægða, þar af 500 á Íslandi, og vera með puttann á púlsinum til að vita hvernig starfsfólkinu líður. Það gerum við með reglulegum vinnustaðagreiningum, stjórnendapjálfun og opnum samskiptum.“

Höfuðstöðvar Össurar eru á Íslandi en aðalskrifstofur fyrir Ameríkumarkað eru í Kaliforníu,

Mannauðsstjórinn Margrét Lára þarf að hafa 3.500 starfsmenn í yfir 30 löndum ánægða. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Evrópumarkað í Eindhoven í Hollandi og starfstöðvar eru í Ástralíu, Kína og víða um heim. Sem yfirmaður mannauðsmála hjá Össuri hefur Margrét ferðast til flestra starfsstöðva fyrirtækisins í heiminum, ásamt því að búa og starfa í sex ár hjá Össuri í Kaliforníu.

„Á flestum okkar starfsstöðvum erum við með háan starfsaldur og því þekkir maður einn eða fleiri víðast hvar þar sem maður hefur eytt tíma. Auðvitað verður æ flóknara að hafa yfirsýn yfir starfsfólkið með því að þekkja það með nafni og því er lykilatriðið í mannauðsmálum að hafa skýra ferla og frammistöðumat til að hafa góða yfirsýn yfir þekkinguna sem býr í fyrirtækinu,“ greinir Margrét frá.

Við hjá Össuri lærðum það á COVID-19 að það er leikur einn að reka stórfyrirtæki á heimsvísu við eldhúsbörðið heima hjá fólki.

Margrét Lára Friðriksdóttir

Lærdómur í heimsfaraldri Þegar heimsfaraldur kórónaveirunnar skall á var áhersla lögð á starfsþróun og símenntun hjá Össuri.

„Með COVID-19 urðu verkefnin öðruvísi og auðvitað nóg að gera í mannauðsmálunum við að hjálpa öllum að takast á við þennan nýja veruleika og vinna heima. Þá blöstu við áskoranir sem enginn var búinn undir og vinnudagurinn breyttist á svipstundu frá því að hlaupa á milli fundarherbergja og spjalla við samstarfsfólkið við kaffivélina yfir í það að vinna heima. Allt gekk það lygilega vel, bæði tæknin og öll verkefni sem voru keyrð áfram. Við lærðum því á COVID að það er leikur einn að reka stórfyrirtæki á heimsvísu við eldhúsbörðið heima hjá fólki,“ segir Margrét.

Hjá Össuri starfa um 3.500 starfsmenn í yfir 30 löndum, þar á meðal um 500 starfsmenn á Íslandi.

Fjölbreyttur vinnustaður

Össur er eftirsóknarverður vinnustaður og hefur ávallt fundið fyrir áhuga í samfélaginu. Leitast er við að hafa kynjahlutfallið jafnt. Nú er það 54 prósent karlar og 46 prósent konur.

„Hjá Össuri starfar allur skalinn af fólki. Við erum með mikið af hámenntuðu fólki með doktorsgráðu en líka ófaglaert fólk, sem gerir starfsmannahópin fjölbreyttan og vinnustaðinn skemmtilegan. Hjá Össuri á Íslandi starfar fólk af 25 þjóðernum við framleiðslu, þróun og alls konar störf. Tungumálið í fyrirtækinu er enska, umhverfið er alþjóðlegt og samskiptin bera vott um virðingu og vinsemi,“ segir Margrét, í heimsborgaralegu andrúmslofti Össurar.

„Við viljum að fólki þyki gott og gaman að koma í vinnuna og reynum að skapa gott andrúmsloft. Við sjáum í vinnustaðagreiningum að starfsfólkinu okkar líður vel. Hér er góður mórall, öflugt starfsfólk og áhugaverð verkefni. Það á líka að vera gaman í vinnunni og við erum með alls kyns klúbba, eins og golfklúbb og hlaupaklúbb, og sinnum félagslega þættinum vel. Þá stendur frábært starfsmannafélag fyrir viðburðum og þátttaka í þeim öllum er góð, sem hjálpar enn upp á góðan vinnumóral. Fólk verður vel til vana, starfsaldur er hár hjá Össuri og við erum alltaf á höttunum eftir öfluglu fólki í okkar hóp.“

Hugvit og verkvit sem nýtist fólki um allan heim

Hildur Einarsdóttir gegnir starfi forstöðumanns á þróunarsviði Össurar en á þeim þrettán árum sem hún hefur starfað hjá fyrirtækinu hefur deildin stækkað gífurlega.

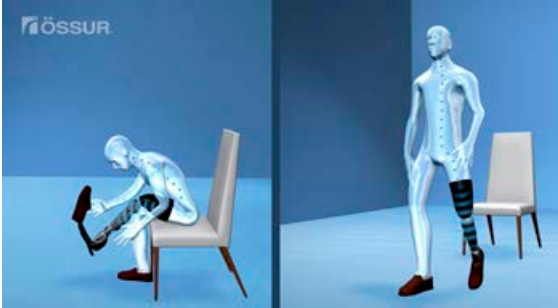
Þróunarsvið Össurar er með starfsstöðvar á Grjóthálsi í Reykjavík, Livingston í Skotlandi og í Orange County í Kaliforníu. „Stærsti hópurinn starfar þó hér heima og samanstendur af fjölbreyttum þverfaglegum hópi verkfræðinga, tæknifræðinga, hönnuða, lækna, hagfræðinga, sjúkrabjálfa og stoðtækjafræðinga,“ segir Hildur.

Fjölbreytnin lykilatriði
Að sögn Hildar hefur deildin vaxið töluvert síðan hún hóf störf í þróunardeildinni sem ungur verkfræðingur. „Þá vorum við fimm í „bionics“ hópnum sem þróað tölvustýrðar vörur. Í dag telur sá hópur 40 manns og á þessum tíma hafa vörur, einkaleyfasafn og framboð Össurar vaxið gríðarlega á öllum sviðum.

Við erum heppin hér heima að viðfangsefnin innan Össurar, landið okkar, náttúran, hreina orkan og lífsstíllinn, er aðlaðandi í augum íslenskra sem og erlendra sérfræðinga sem eru tilbúnir að þræuka í gegnum kalda og dimma vetur fyrir það sem við höfum upp á að bjóða. Í dag telur þróunardeildin öll vel á annað hundrað manns, deildin er fjölbjóðleg og starfa hér ólíkir sérfræðingar frá fimm-tán mismunandi löndum. Fólk kemur frá mismunandi sérsviðum, ýmsum menningarheimum og frá mismunandi háskólum með frábrugðnar áherslur. Fjölbreytni teymisins er einnig í aldursbilinu. Margir búa yfir löngum starfsaldri hjá fyrirtækinu og hafa byggt upp áralanga reynslu á sínu sviði sem

Hildur Einarsdóttir segir að fjölbreytni sérfræðinga og sjónarhorna sé lykilatriði þegar kemur að því að þróa og hanna stoðtæki sem bjóða raunverulega upp á líf án takmarkana fyrir notandann. FRÉTTABLAÐID/STEFÁN.

Árið 2015 kynnti Össur nýja tækni sem gerir fólki með gervifætur og -hendur kleift að stýra með hugarafli (e. mind-controlled prosthetics).

hefur skilað sér í nýsköpun og lausnum fyrir stoðtækjanotendur um allan heim. Einnig fæum við inn unga verk- og tæknifræðinga snemma á sínum starfsferli sem veita okkur innblástur með sinni sýn. Þá er gaman að sjá kynjahlutfallið jafnast út eftir því sem árin líða.

Þegar svo ólíkir sérfræðingar sitja saman í hóp með sömu vörum fyrir framan sig eru allir

með gjörólíka sýn, sem er gífurlega mikilvægt til að tryggja að lokaútkoman henti breiðum hópi notenda og uppfylli allar þær kröfur sem settar eru á vörurnar okkar. Það spilar enda svo ótal margt inn í þróun á vöru og margt sem þarf að huga að. Það er mikilvægt að taka mannlega þáttinn í upphafi þróunarferlisins og skoða út frá mismunandi sjónarhornum.“

Líf án takmarkana
Einkunnarorð Össurar eru enda „Life without Limitations“ eða Líf án takmarkana. „Í starfi okkar leitumst við ávallt eftir því að skapa vörur sem henta lífsstíl og þörfum einstaklingsins, þannig að hann þurfi ekki að sníða lífsstíl sinn í kringum vöruna. Þar kemur mannlegi þátturinn inn. Við viljum að fóturinn eða höndin geti verið hluti af viðkomandi notanda. Fótur eða hönd mega hvorki vera of þung né of létt, of stór eða of litil, svörunin þarf að vera hröð og varan þarf að vera örugg. Þá er líka gífurlega mikilvægt að vörurnar þoli allt það hnjask og álag sem notendur vilja setja á þær. Fólk á ekki að þurfa að læðast um, skelfingu lostið um að skemma vöruna. Þess vegna erum við mjög gróf í prófunum til að tryggja það að notandinn hafi raunverulegt gagn af vörunni í hvaða aðstæðum sem er.“

Ferlið
Hugmyndir að nýrri eða endurbættri vöru koma úr öllum áttum, innan þróunardeildarinnar, frá markaðsfræðingum fyrirtækisins en einnig frá notendum sem Össur er í samskiptum við. Ferlið sem ein vara fer í gegnum er afar vel skilgreint innan fyrirtækisins og tekur allt frá tólf mánuðum upp í fimm ár. „Tímalengdin veltur mikið á því hvort um sé að ræða glænýja vöru, tækni og efni, eða vöru sem byggð er á eldri útgáfu. Það er mjög mikilvægt að varan sem við erum að þróa muni hafa vægi innan sviðsins, þjóni notandannum og sinni þörfum hans. Þetta eru fyrst og fremst lækningatæki og við þurfum að geta sýnt fram á að þau virki sem slík og skili tilætluðum árangri. En við þurfum líka að geta framleitt vörurnar á hagkvæman máta. Í ofanálág þurfa vörurnar að uppfylla kröfur frá mismunandi tryggingakerfum á okkar fjölmörgu markaðssvæðum þannig að notendur hafi yfirhöfuð aðgang að þeim. Þá koma markaðsdeildirnar og hagfræðingarnir sterk inn í ferlið.“

Leiðandi um allan heim
„Össur byggir á íslensku hugviti í þróun og framleiðslu á öllum sínum vörum og nýtur góðs af því hve vel er hlúð að nýsköpunarstarfi á Íslandi. Það er áhugavert fyrir Íslendinga að átta sig á að stoðtækin eru hönnuð og þróuð frá upphafi hér heima en svo dúkka þau upp víðs vegar um heiminn, á hjúkrunarheimilum jafnt sem á verðlaunapöllum Ólympíuleikanna. Að sama skapi er töluvert af okkar framleiðslutækjum hannað og byggt innanhúss. Hugvitið og verkvitið sem verður til hér á Grjóthálsinum nýtist fólki um allan heim,“ segir Hildur að lokum.

Víðtæk framleiðsla á vörum og tækni

Stefán Örn Kristjánsson er framleiðslustjóri hjá Össuri en megnið af stoðtækjunum er framleitt hér á landi. Stefán segir tækni- og tækjaþróun einn mikilvægasta liðinn í framleiðsludeildinni, en deildin er stærsta eining fyrirtækisins með tilliti til verðmæti vara.

Stefán er vélaverkfræðingur og hóf störf hjá Össuri árið 2003 sem sérfræðingur í þróunardeild og er búinn að ferðast um fyrirtækið síðan þá. „Ég hef í raun verið að skipta um hlutverk á 3-4 ára fresti en samt alltaf innan fyrirtækisins. Síðustu þrjú árin hef ég starfað sem framleiðslustjóri Össurar á Íslandi og er einnig með ábyrgð á starfsstöðinni okkar í Skotlandi.“

Stór og öflug eining
Stefán segir starf framleiðslustjórans vera af ýmsu tagi. „Fyrst og fremst daglegur rekstur á þessari framleiðslueiningu sem og stefnumótun og að framfylgja stefnu fyrirtækisins. Það er býsna stór framleiðslueiningin hérna á Íslandi, hún er með stærri framleiðslueiningu Össurar og ef við miðum við verðmæti vara sem við framleiðum þá er þetta líklega stærsta framleiðslueiningin.“ Í framleiðsludeildinni starfa um 220-230 starfsmenn. „Hér á landi framleiðum við nær allar stoðtækjavörurnar sem Össur selur. Fyrst og fremst eru þetta stoðtæki fyrir neðri útlími, eins og koltrefjafætur sem við sjáum til dæmis reglulega fjallað um í tengslum við Ólympíuleikana en einnig gervihné, hulsur og fleira,“ greinir Stefán frá.

Stefán Örn Kristjánsson, framleiðslustjóri hjá Össuri. FRÉTTABLAÐID/ANTON BRINK

Tölvugreind og hulsur
„Við framleiðum líka hátækni-vörur með gervigreind, eða „bionics“ eins og þær eru kallaðar, sem eru stoðtæki sem á einhvern hátt skynja notandann og umhverfið og aðlaga sig eftir því. Síðan erum við með íhlutaframleiðslu, renniverkstæði og samsetningu á ýmsum íhlutum sem við seljum. Síðast en ekki síst framleiðum við silíkonhulsur hérna á Íslandi sem er í raun og veru upphaflega vara fyrirtækisins. Hulsunni er rúllað upp á hinn aflímaða útlím,

2020 í upphafi kórónuveirufaraldursins hér á landi framleiddi Össur flutnings- og einangrunarhjúpa og færði Landspítalanum að gjöf.

eða stúf eins og það er stundum kallað, og virkar sem ákveðin tenging á milli notandans og gervilímsins. Hulsan ver yfirborð húðarinnar og veitir líka ákveðna dempun þegar viðkomandi gengur. Þetta var fyrsta stóra vara Össurar og er enn þá stærsta vörulína fyrirtækisins.“

Nýsköpunin mikilvæg
Stefán segir lykilinn að góðum árangri umfram allt felast í mannauði og nýsköpun. „Við erum með rosalega gott fólk sem vinnur

hérna. Annað sem ég get nefnt er það að við erum með mjög öfluga tækni- og tækjaþróun innan fyrirtækisins. Mjög stór hluti af okkar nýsköpun, sérstaklega á Íslandi, eru ekki bara vörurnar sem við seljum heldur líka tæknin sem við notum til að framleiða vörurnar,“ útskýrir hann.

„Við þróum, hönnum og framleiðum mikið af okkar tækjabúnaði, sem er svo notaður til að framleiða þær vörur sem við seljum. Þannig höfum við gríðarlega mikla stjórn á öllu vöruþróunarferlinu og getum samhliða hönnuninni sjálfri unnið að því að besta framleiðslu-aðferðina til að tryggja framúrskarandi gæði og skilvirkni í framleiðslu.“ Stefán segir mikla bjartsýni og metnað einkenna starfsfólk deildarinnar. „Við erum stolt af mikilvægi framleiðslunnar á Íslandi og okkar þætti í velgengni fyrirtækisins og horfum björtum augum fram á veginn.“

1986 Fyrsta vara Össurar var silíkonhulsa (Icero®) og má segja að sú uppgötvun hafi komið fyrirtækinu á kortið á alþjóðavísu.

Einn af fyrstu starfsmönnum Össurar

Guðmundur Jakobsson stoð-tækjasmiður átti sér draum um að verða bakari þegar hann ákvað að sððla um og læra blikk-smíði. Sú ákvörðun leiddi hann á vit ævintýranna hjá Össuri.

„Ég hef alltaf borið mikla virðingu fyrir hjartalæknum því þeir bjarga svo mörgum mannslífum, en við reynum að gefa aukin lífsgæði með þeim vörum sem við framleiðum hjá Össuri,“ segir stoðtækjasmiðurinn Guðmundur Jakobsson, einn af fyrstu starfsmönnum Össurar á Íslandi.

Guðmundur er búinn að standa vaktina hjá Össuri í 34 ár, eða síðan í október 1987.

Silíkonhulsan var upphafið að ævintýri Össurar

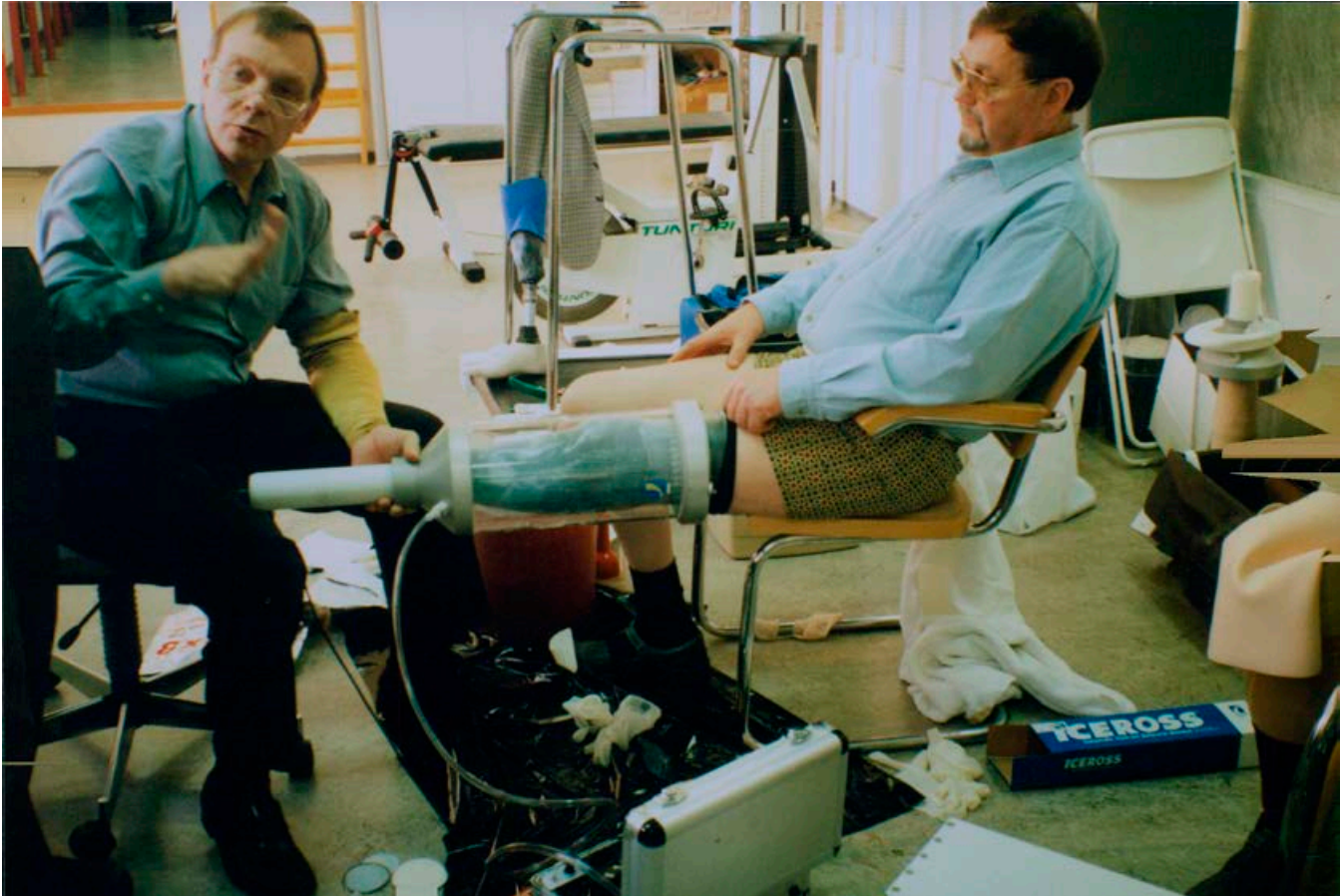
„Fyrirtækið var þá með starfsemi á Hverfisgötu 105, þar sem tíu manna þéttur hópur vann saman og maður lærði fljótt að ganga í öll verk,“ segir Guðmundur. Eitt af verkefnum Guðmundar var að setja upp tæki sem framleiddi fyrstu silíkonhulsur Össurar Kristinssonar sem nú eru orðnar frægar um allan heim.

„Össuri hugnaðist illa sú staðreynd að fólk þyrfti að koma oft til að breyta og bæta hulsuna sína því stúfar breytast í sífellu eftir útlímamissi. Hann vildi því hanna notendavænni vöru og úr varð hulsa úr silíkoni sem flytur núning á húðinni yfir á ytra borð silíkons, gerir stúfinn stöðugan og festir gervifætur mun betur við einstaklinginn. Þetta var tímamóta-uppfinning og með silíkonhulsunni hófst ævintýri Össurar sem ég hef verið þátttakandi í allar götur síðan,“ segir Guðmundur.

Þróunarvinna við silíkonhulsuna tók á þriðja ár, bæði hér heima og hjá Össuri sjálfum í Svíþjóð. „Fyrsta kastíð var þetta alltaf bras og stóð á brauðfótum, bæði að gera betur fyrir skjólstaðinga okkar og baráttan við kerfið. Þó fengu allir gervifætur sem þurftu, en allt var svo þungt í vöfum. Árin 1987 til 1993 gjörbreyttist smám saman þjónustan og varan okkar til hins betra, sem og samskipti við Sjúkratryggingar Íslands og heilbrigðiskerfið. Þegar við fengum Útflutningsverðlaun forseta Íslands árið 1992 fóru hjólin svo að snúast fyrir alvöru.“

Samheldinn samstarfshópur

Fyrstu árin voru vinnudagarnir langir hjá Össuri. „En hópurinn var samheldinn og Össur sjálfur með svo stórtækar hugmyndir að menn urðu að hlaupa á eftir honum til að halda í við hann. Án hans hugmynda og þess góða mannskaps sem valdist í vinnu til hans værum við ekkert. Allir voru tilbúnir að leggja mikið á sig og þótt enginn gerði sér grein

Össur hf. var stofnað árið 1971 af Össuri Kristinssyni stoðtækjafræðingi ásamt nokkrum íslenskum samtökum lamaðra og fatlaðra. Í upphafi þjónaði Össur aðeins innanlandsmarkaði.

fyrir því þá að fyrirtækið yrði jafn stórt og það er í dag, né að við yrðum með jafn góða vöru og raun ber vitni, var eitthvað sem sagði okkur að við yrðum að gera enn betur í dag en í gær. Það er ástæða þess að Össur er enn til í dag og sú staðreynd að það vinnur enn framúrskarandi og frábært starfslíð hjá Össuri.“

Aðstæður voru frumstæðar en þetta gekk upp því menn voru samhentir í að láta hlutina ganga. Allir voru meðvitaðir um hvernig fyrirtækið gekk og tilbúnir að fara í þau verk sem komu upp á borðið hverju sinni.“ segir Guðmundur.

Krafa um aukin lífsgæði

Undanfarin tuttugu ár hefur krafan um aukin lífsgæði aukist mjög á meðal Íslendinga, segir Guðmundur.

„Á þeim 34 árum sem ég hef unnið hjá Össuri hefur þörf á gervilímum aukist mikið. Til að byrja með voru þetta tveir til fjórir einstaklingar á ári sem misst höfðu útlími í sjó- eða bílslysum en upp úr 1990 fórum við að sjá afleiðingar lífsstíllsjúkdóma í auknum mæli. Þá voru þeir þrír til fimm á ári, en í dag missa um 35 manns útlími á Íslandi á ári. Þar af fá sjö til autján útlími hjá okkur,“ upplýsir Guðmundur.

„Auk þess að taka á móti fólki sem misst hefur útlími í slysum fáum við til okkar fólk sem er um sextugt og eldra og er að missa útlími vegna sjúkdóma. Það er

Guðmundur Jakobsson hefur starfað hjá Össuri í 34 ár. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

mikilvægt að koma því aftur út í lífið því það sparar gríðarlegar fjárhæðir fyrir heilbrigðiskerfið að fólk geti séð um sig sjálft. Þeir sem geta nýtt sér vörur Össurar í dag verða sífellt eldri því þær eru svo öflugar að fólk nær að lifa góðu lífi með þeim og heimaaðstoð, þótt við getum enn gert betur,“ útskýrir Guðmundur.

„Á tuttugu árum hefur sú breyting orðið að fólk vill njóta meiri lífsgæða í lífi sínu, hvort sem það hefur misst útlím eða þjáist af slitigt eða öðru. Fólk lifir lengur og í dag er fólk um og yfir sjöugt mikið í útivist og hreyfingu og í miklu betra formi en jafnaldrar þess voru á árum áður. Það gerir meiri kröfur til sjálfs sín um að

vera í betra formi og lifa betra lífi, en einnig meiri kröfur til vörunnar sem við framleiðum, eins og spelkur sem hjálpa þeim til aukinna lífsgæða.“

Hröð tækniþróun

Guðmundur segir þjónustuna persónulega og að fólk leggi allt traust sitt í hendur starfsfólks Össurar.

„Við erum alltaf að reyna að bæta tæknina og búa til betri vöru. Maður þarf að mæta til vinnu á hverjum morgni og vera opinn fyrir því að geta breytt því sem við unnum að fyrir ári síðan. Við vitum að þróunin er hröð og sífellt bætast við nýjar vörur sem geta hjálpað fólki enn betur að lifa

lífinu til fulls með þeim annmörkum sem eru,“ segir Guðmundur.

Alls vinna tólf manns á stoðtækjaverkstæði Össurar.

„Við erum engir töframenn en vitum að við getum gert eitt og annað, og reynum að hjálpa öllum á sem bestan hátt. Vætingarnar eru eðlilega miklar og munu síst minnka í framtíðinni, en þetta er mjög gefandi starf.“

Spennandi verkefni

Verkefnin hjá Össuri hafa alltaf verið fjölbreytt og spennandi, að sögn Guðmundar.

„Ég hef fengið að snerta á hlutum utan landsteinanna, meðal annars farið til Lahore í Pakistan árið 2006, sem ég hafði aldrei heyrt minnst á, en voru þá einar af uppeldisstöðvum hryðjuverka-samtakanna al-Kaída. Einnig þjónustum við Sjúkrahúsið í Færeyjum og förum þangað nokkrum sinnum á ári til að smíða stoðtæki, sem er afar skemmtilegt,“ segir Guðmundur sæll í sinni.

„Frá upphafi hefur Össur verið keðja bundin saman af gríðarlega færri fólki. Við fáum til starfa ótrúlega flott fólk sem er með svo frjóar hugmyndir að maður gapir af undrun. Framtíðin er svo sannarlega björt.“

Frábært afreksfólk

Forseti Íslands, Guðni Th. Jóhannesson, kynntist starfi Össurar í sinni fyrstu opinberu heimsókn til útlanda árið 2016. Hann gaf sér meðal annars tíma til að kynnst íþróttafólki í Team Össur sem var að keppa á Ólympíuleikum fatlaðra í Ríó. Árið 2019 tók forsetinn einnig á móti hópi íþróttafólks sem mun keppa á leikunum í Tokýó nú í sumar.

Össur hefur verið í samstarfi við íþróttavöruvísann Nike frá 2011 um þróun og hönnun á hlaupasólum fyrir gervifætur.

Myndin var tekin á Ólympíuleikum fatlaðra í Ríó árið 2016.

Team Össur í heimsókn á Bessastöðum.

Össur tók mig strax upp á arma sína

Vilborg Arna Gissurardóttir þakkar það CTi®-liðbanda-spelku frá Össuri að geta klifið fjöll og firnindi eins og ekkert hafi í skorist þrátt fyrir að hafa slitið krossband og þurft að gangast undir aðgerð í fyrra.

„Þetta var bara smá bylta á skiðum og ég datt ekkert illa, en heyrði strax óhugnanlegan smell í hnénu og vissi um leið hvað biði mín,“ segir ævintýrakonan, pólfarinn og fjallaleiðsögumaður-inn Vilborg Arna Gissurardóttir. Vilborg varð fyrir því óláni í fyrra að slíta krossband og laska sitthvað fleira í hnénu. Fram undan voru mörg stór verkefni og því góð ráð dýr.

„Í samstarfi við Össur og lækinn sem aðstoðaði mig við meiðslin fundum við út að ég gæti haldið mínu striki með því að nota CTi-liðbandaspelku frá Össuri, á meðan ég biði þess að komast í aðgerð. Það reyndist rétt því ég fór um allt með spelkuna góðu, upp á Hvannadalshnjúk, yfir Vatnajökul og fleira,“ segir Vilborg kát.

„Ég hef einstaklega góða reynslu af vörunni. Ég leitaði til Össurar og þau tóku mig strax upp á arma sína. Þjónustan var lausnamiðuð, hlýleg og persónuleg. Ég var tekin í viðtal, svo var mátað, græjað og gert til að finna bestu lausnina, spelkan löguð að mér og öllu fylgt vel eftir. Ég kann líka alltaf vel að meta það þegar mér er ekki bannað að gera hlutina heldur þvert á móti hjálpað til þess.“

Spelkan skipti sköpum
CTi-liðbandaspelkan veitti hné Vilborgar mikilvægan stuðning og hélt því stöðugu svo meiðslin yrðu ekki meiri á meðan hún beið þess að komast í aðgerð. „Spelkan skipti sköpum fyrir mig og án hennar hefði verið úti-

Vilborg Arna með CTi-liðbandaspelkuna góðu frá Össuri.

lokað fyrir mig að stunda útivist og hreyfingu eins og ég geri. Nú eru komnir níu mánuðir síðan ég fór í aðgerð og ég hef notað spelkuna áfram, á meðan ég er að vinna mig til baka og ná fullum styrk. Ég stunda krefjandi íþróttir og fætur mínir að mörgu leyti mitt atvinnutæki, svo alltaf þegar ég er að prófa eitthvað nýtt og á meðan ég er að vinna upp sjálfstraustið

aftur, að sjá hvað ég get og hvert ég er komin í bataferlinu, nota ég liðbandaspelkuna frá Össuri,“ segir Vilborg. Hún er á góðri leið með að ná sínum fyrri styrk og færni. „Ég er nú þegar orðin mjög góð og á endanum verð ég jafn góð og áður en þetta tekur tíma og er þolinmæðisvinna. Ég tek eitt skref í einu og þegar ég er komin með

Vilborg getur farið hvert sem er með spelkuna frá Össuri og lætur ekkert stoppa sig í krefjandi sporti og útivist. MYNDIR/HÓLMFRÍÐUR VALA SVAVARSDÓTTIR

Spelkan skipti sköpum fyrir mig og án hennar hefði verið útilokað að stunda útivist og hreyfingu eins og ég geri.

Vilborg Arna Gissurardóttir

hjálpartæki á fætinum. Þá er maður öruggari með að spelkan komi í veg fyrir að eitthvað slæmt gerist og það gerir manni kleift að gera óhikað það sem maður vill gera.“

Býr á Íslandi og í Slóveníu
Vilborg Arna býr nú í slóvensku Ölpunum með slóenskum manni sínum og tveimur stjúpsonum. „Við erum dugleg að hreyfa okkur og gera ýmislegt okkur til ánægju saman og með krökkunum, en svo kem ég reglulega heim til Íslands til að vinna því minn markhópur er hér og fram undan eru ferðir yfir og inn á Vatnajökul og fleiri fjallabröltsferðir. Ég segir stundum að ég njóti þess besta beggja vegna Atlantshafsins, því landslag Alpafjallanna er stórfenglega fagurt og veðrið í Slóveníu geggjað, en svo jafnast ekkert á við íslenska náttúru og bjartar sumarnætur, né dansandi norðurljós á íslenskum himni í vetrarferðum. Vonandi kem ég mun oft far heim þegar heimsfaraldurinn er yfirstaðinn.“

Líf mitt væri allt öðruvísi án gervifótarins

Hilmar Snær Örvarsson er afrekismaður á skiðum sem unnið hefur til fjölda verðlauna undanfarin ár. Hilmar missti annan fótinn átta ára gamall vegna krabbameins og segir gervifæturna frá Össuri hafa aukið lífsgæði sín til muna.

Hilmar Snær er á 21. ári og stundar nám í læknisfræðilegri verkfræði við Háskóla Íslands. Auk skiðamennskunnar stundar hann golf á sumrin og æfir CrossFit með því. Hilmar kynntist þjónustu Össurar fyrir rúmum tíu árum í kjölfar þess að hann greindist með krabbamein í hné. „Eftir að ég greindist með krabbamein árið 2009 var frekar ljóst að ég þyrfti á gervifæti að halda. Þá var haft samband við Össur og síðan þá hef ég gengið um á gervifæti frá Össuri.“

Vörurnar sem Hilmar notar
Hilmar rifjar upp fyrstu vöruna sem hann fékk frá Össuri. „Fyrsta varan sem ég fékk frá Össuri var gervifótur með Vari-Flex® ökkla,“ segir hann. „Núna er ég á gervifæti með Pro-Flex® ökkla og labba á honum á sumrin, hann hefur reynst mér vel þar sem ég geng mikið í golfi og að hafa góðan gervifót minnkar álagið.“

Á skiðunum notar Hilmar sérstakar hlífar til þess að verja hendurnar. „Guðmundur stoð-tækjafræðingur og Jóhannes stoð-tækjasmíður útbjuggu fyrir mig sérhannaðar hlífar á hendurnar sem hafa nýst mér mjög vel og ég hef notað mikið á skiðum, en hlíf-

arnar verja mig fyrir marblettum og frekari meiðslum.“ Utan íþróttar notar Hilmar sérstakan hlaupafót sem komið hefur að góðum notum undanfarið ár. „Ég nota hlaupafót með Cheetah-fjóðrinni. Hlaupafóturinn hefur nýst mér sérstaklega vel þegar þurft hefur að loka líkamsræktarstöðvum í COVID.“

Verðlaun og viðurkenningar
Hilmar varð í fyrra fyrstur Íslendinga til að vinna Evrópumótaröð IPC í alpagreinum. Hann segir árangurinn afar ánægjulegan. „Það var markmið vetrarins og góð tilfinning að hafa náð því.“ Þá var hann valinn íþróttamaður ársins hjá Íþróttasambandi fatlaðra í fyrra, en hann segir

Hilmar Snær missti annan fótinn á barnsaldri og segir gervifætur frá Össuri hafa aukið lífsgæði sín til muna.

Vörurnar frá Össuri hafa aukið lífsgæði mín til muna. Gervifóturinn er það fyrsta sem ég fer í á morgnana og það seinasta sem ég geri á kvöldin er að fara úr fætinum.

Hilmar Snær Örvarsson

viðurkenninguna mikils virði. „Það var mikill heiður og mjög gaman að fá að vera fyrirmynd annarra íþróttamanna í mínum sporum.“ Hilmar segir vörurnar frá Össuri hafa haft gríðarlega mikla þýðingu fyrir sig. „Vörurnar frá Össuri hafa aukið lífsgæði mín til muna. Gervifóturinn er það fyrsta sem ég fer í á morgnana og það seinasta sem ég geri á kvöldin er að fara úr fætinum. Líf mitt væri allt öðruvísi ef ég ætti ekki svona góðan gervifót. Ég er mjög þakklátur fyrir allan stuðninginn og þjónustuna sem Össur hefur veitt mér síðustu tólf árin.“

Hilmar segir vörurnar frá Össuri hafa haft gríðarlega mikla þýðingu fyrir sig. MYNDIR/ADSENDAR

Faglegar lausnir sem auka lífsgæði

Össur hefur þjónað innanlandsmarkaði á Íslandi frá stofnun og býður upp á alhliða þjónustu og sérfræðiráðgjöf í vali og sérsníðni á stoð- og stuðningsvörum. Markmiðið er að auka lífsgæði með sérgerðum vörum og þjónustu.

Hvort sem fólk þarf sérsníðaða spelku, innlegg, sjúkraskó, handa-spelku, bakbelti eða gervifót, þá er hægt að finna réttu lausnina hjá Össuri. María Jónasdóttir, forstöðumaður innanlandsdeildar, segir að áhersla sé lögð á að veita framúrskarandi þjónustu hver sem þörfin er.

„Þjónustan okkar miðast við að finna faglegar lausnir til að auka lífsgæði og vöruúrvalið er mjög fjölbreytt,“ segir María.

„Við erum að sjálfsögðu með gervifætur fyrir alla notendahópa og höfum líka verið mjög framarlega í að búa til rafstýrðar gervihendur. Nýlega bættist líka við sjúkraskósmiður hjá okkur en mikil þörf er á bæklunarskóm, sjúkraskóm, stöðluðum og sérsmíðuðum innleggjum,“ útskýrir hún.

„Slitgigt hefur aukist verulega. Því eru slitgigtarspelkur mikið notaðar og þar erum við í góðu samstarfi við lækna. Við bjóðum líka upp á ökkla- og úlnliðsspelkur svo eitthvað sé nefnt. Við erum líka með ýmiss konar stuðningshlífir og stuðningssokka og notkun koltréjjainnleggja hefur aukist. Þau eru oft notuð sem meðferðarúr-ræði við tábroti eða ristarbroti.“

María segir að yfirleitt fái fólk umsókn frá lækni um styrk til kaupa á hjálpartæki áður en það kemur til Össurar, en Sjúkratryggingar veita í mörgum tilfellum styrki til kaupa á hjálpartækjum samkvæmt samningum.

„Fólk hefur líka komið til okkar án tilvísunar og vill greiða sjálft. Það er ekkert því til fyrirstöðu en það er mikilvægt að fólk panti fyrst tíma hjá stoðtækjafræðingi sem veitir nauðsynlega ráðgjöf. Ef fólk er að kaupa hefðbundnar

María Jónasdóttir, forstöðumaður innanlandsdeildar Össurar, segir stoðtækjafræðinga veita faglega ráðgjöf og kenna á tækin. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Þetta eru miklir sigrar þegar rétta lausnin finnst. Til dæmis geta innlegg gert miklu meira fyrir fólk en það gæti trúað.

María Jónasdóttir

vörur eins og stuðningshlífir eða handarspelkur sem fást í búðinni hjá okkur, þá er hægt að koma inn beint af götunni.“

Mikilvægt að bóka tíma
Stoðtækjafræðingar hjá Össuri hafa sérfræðiþekkingu og veita faglega ráðgjöf og kenna fólki hvernig á að nota hjálpartækin rétt. „Skiljanlega þarf fólk oft að prófa og fá ráðleggingar áður en rétt vara er fundin. Það þarf

að vera viss um að rétt vara sé fundin fyrir hvert tilfelli,“ segir María.

„Það er skemmtilegt að sjá þegar fólk labbar út frá okkur, að þá gleymir það kannski stafnum eða hækjunni. Það er gaman að sjá fólk brosa því það finnur minni verki og hreyfir höndina eða stígur léttara af stað en þegar það kom. Þetta eru miklir sigrar þegar rétta lausnin finnst. Til dæmis geta innlegg gert miklu meira

fyrir fólk en það gæti trúað.“

María segir að þó að starfsstöð Össurar hér á landi sé í Reykjavík þá þjónusti stoðtækjafræðingar fyrirtækisins landsbyggðina líka. Þeir heimsækja Akureyri, Ísa-fjörð og fleiri staði reglulega og bjóða upp á ráðgjöf og þjónustu þar. „Það er ánægjulegt hve mikið innanlandsþjónustan hefur þróast í gegnum árin samhliða vexti Össurar á erlendum mörkuðum“, segir María að lokum.

PROKNEE OA

PROKNEE

PROANKLE

PROWRIST

ÖSSUR FORMFIT®

KÍKTU Í HEIMSÓKN!

ÖSSUR VERSLUN & ÞJÓNUSTA
Grjóthálsi 1-3 | S. 515 1300
Opíð virka daga | kl. 8.30-16

ÖSSUR.IS

Getur snarbætt lífið

Slökkviliðsmanninn Guðjón Sigurð Guðjónsson skortir brjós í hægra hné, sem hefur valdið honum miklum verkjum. En Unloader One® X slitgigtar-spelkan hefur bætt lífsgæði hans verulega, minnkað verkina til muna og gert honum kleift að sinna vinnunni og njóta lífsins.

Guðjón Sigurður Guðjónsson er með 25 ára reynslu sem slökkviliðsmaður og starfandi aðstoðar-varðstjóri hjá Slökkviliðinu á höfuðborgarsvæðinu. Hann hefur notað Unloader One® X slitgigtar-spelkuna frá Össuri síðan síðasta sumar og segir að hún hafi bætt lífsgæði sín verulega.

„Ég hef verið með spelkuna síðan í ágúst í fyrra og nota hana vegna þess að brjósíð í innan-verðu hægra hné er bara búið,“ segir hann. „Ég var að vinna sem iðnaðarmaður í langan tíma og hef verið að skríða á hnjónum í þeirri vinnu, auk þess sem alls konar íþróttir hafa valdið álags-meidslum.

Ég ræddi við bæklunarlækni og hann benti mér á að þessi spelka gæti verið góður kostur fyrir mig. Ég fékk bara tíma hjá Össuri til að mæta og þar var afskaplega vel tekið á móti mér,“ segir Guðjón.

„Um leið og ég var kominn með spelkuna og labbaði af stað fann ég að þetta gaf álíka verkjastillingu og tvær verkjatöflur. Ég var búinn að borða mikið af íbúfeni vegna verkja en nú er ég eiginlega hættur því og þarf bara að taka bólgu-eyðandi vegna bjúgmyndunar í hnénu af og til.

Það kom mér á óvart hvað spelkan virkaði vel. Ég var búinn að gera mér væntingar um að þetta myndi hjálpa eitthvað, en hún gerði meira en ég þorði að

Spelkan gerir meira fyrir Guðjón en hann hafði þorað að vona og nú notar hann hana daglega, bæði í vinnunni og fristundum.
FRÉTTABLAÐID/
VALLI

vana,“ segir Guðjón. „Nú nota ég hana daglega, bæði í vinnunni og fristundum. Það að smella henni á sig er bara orðið partur af því að klæða sig á morgnana og byrja daginn.“

Allt annað og betra líf
„Spelkan gerir mér kleift að gera allt sem mér dettur í hug. Ég hef til dæmis gaman af því að ganga og geng mikið með hundinn minn, en það var orðið kvíðaefni að fara út á morgnana og kvöldin,“ segir Guðjón. „Núna arka ég bara af stað

Guðjón Sigurður Guðjónsson hefur notað Unloader One® X slitgigtar-spelkuna frá Össuri síðan síðasta sumar og segir að hún hafi bætt lífsgæði sín verulega. FRÉTTABLAÐID/VALLI

Unloader hnéspelkurnar voru upphaflega hannaðar árið 1986 og hafa tekið miklum framförum.

og kem heim með hundinn dauð-preyttan.

Þetta er mikill lífsgæðamunur, bara allt, allt annað,“ segir Guðjón.

„Ég er ekki alveg verkjalaus, en ég er kannski með 25% af verknum sem var áður og það koma mun sjaldnar bólgur og önnur svoleiðis leiðindi í hnéð.

Í vinnunni minni þarf ég að vera mikið á hreyfingu og annað hvort að standa við stjórnun eða taka þátt í verkefnum og spelkan bjargar því einfaldlega að ég geti sinnt minni vinnu,“ segir Guðjón.

„Ég er ekki nógu slæmur til að fara í liðskipti og brjósíð grær vist ekki, þannig að þetta mun koma mér í gegnum næstu árin.

Ég myndi algjörlega mæla með þessari spelku fyrir alla þá sem geta notað hana,“ segir Guðjón.

„Þetta getur snarbætt líf fólks sem glímir við ýmis vandamál í hnjóum og gefið því frelsi til að labba og þess háttar án þess að vera í tómun vandræðum.“

Gjöfult samstarf Íþróttasambands fatlaðra og Össurar

Á seinni hluta sjöunda ára-tugarins gekk yfir Evrópu heilsu-alda sem ruddi á undan sér afar mikilvægum breytingum sem áttu eftir að hafa ómæld áhrif á lífsgæði og íþróttaiðkun fatlaðra, hér á landi og um allan heim.

Markmiðið var að efla almenningsíþróttir en þannig náði skokk til að mynda miklum vinsældum.

„Þó svo flestir hafi gert sér grein fyrir að íþróttir fatlaðra væru í raun mikilvægari fyrir mikið fatlaða einstaklinga heldur en ófatlaða, sérstaklega þegar kemur að endurhæfingu, þá er íþróttaiðkun fatlaðra eins og við þekkjum hana í dag alls ekki svo gömul í hettunni,“ segir Ólafur Magnússon, framkvæmdastjóri Íþróttasambands fatlaðra.

„Íþrótt- og Ólympíusamband Íslands (ÍSí) fylgdist vel með þessari þróun og ákvað árið 1970 að beita sér fyrir svokallaðri „trimmherferð“. Meðfram því stuðlaði sambandið að aukinni íþróttaiðkun meðal fatlaðra með stofnun íþróttafélaga og sérsambands. Það er mikil gæfa að Íþróttasamband fatlaðra skyldi hafa verið stofnað af íþróttahreyfingunni, en sú staðreynd hefur tryggt að íþróttir hafi ávallt verið í forgrunni hjá félöginu, fremur en fótíun viðkomandi einstaklinga,“ segir Ólafur.

Í dag er starfandi 21 íþróttafélag fyrir fatlaða um land allt

Team Össur er afrekshópur alþjóðlegs íþróttafólks sem notar stóðtæki, framleidd hjá Össuri.

en þau fyrstu voru stofnuð árið 1974 í Reykjavík og á Akureyri. Íþróttasamband fatlaðra var svo stofnað 17. maí árið 1979. „Tilgangur stofnunar sambandsins var og er að vera æðsti aðili um íþróttir fatlaðra innan vébanda Íþrótt- og Ólympíusambands Íslands. Þannig hefur ÍF yfirumsjón með allri íþróttastarfsemi fatlaðra og vinnur að eflingu hennar meðal fatlaðra og að koma fram erlendis í því sambandi. Til gamans má geta að fyrsta Íslandsmót fatlaðra var Íslandsmót í lyftingum, sem fram fór í sjónvarpssal 1977 og muna væntanlega margir eftir því,“ segir Ólafur.

Gjöfult samstarf
ÍF á öfluga bakhjarla sem hafa í gegnum tíðina staðið þétt við bak sambandsins hvernig sem árað hefur. Össur hefur verið einn af aðalstyrktaraðilum ÍF í aldarfjórðung og hófst gjöfult samstarf

Ólafur Magnússon segir að gjöfult samstarf Össurar og ÍF geri sambandinu kleift að taka langtímaákvörðanir um ýmislegt eins og mótahald, fræðslu- og útbreiðslustarf og þátttöku í stórmótum erlendis. FRÉTTABLAÐID/STEFÁN

félaganna tveggja árið 1991. Að sögn Ólafs varð sýnileiki ÍF og íþrótt fatlaðra meiri með sterkri stöðu í seinni tíð. „Árið 1992 tóku til að mynda um 350 manns þátt í göngunni „Í spor fatlaðra“ sem sambandið og Össur stóðu fyrir. Tilgangurinn var að vekja athygli Íslendinga á Ólympíumótum fatlaðra í Barcelona og Madrid sem fram fóru seinna þetta sama ár. Verndari göngunnar var þáverandi forseti Íslands, frú Vigdís Finnbogadóttir, og gengu þar ýmsir þjóðþekktir einstaklingar um 300 metra hver og var notast við spelkur og hækjur, gervíökkla, hjólastóla og blindrastaf.“ Þannig hefur fyrirtækið auglýst samstarf

sitt við sambandið og bæði hafa Össur og ÍF nýtt sér þá jákvæðu ímynd sem báðir aðilar hafa í augum alls almennings.

Öruggt samstarf tryggir árangur
ÍF hefur gert samstarfssamninga við Össur til fjögurra ára. „Með slíkum langtímasamningum skapast mikilvægur fyrirsjáanleiki í rekstri sem hefur gert sambandinu kleift að taka ákvörðanir um ýmis mál sem lúta að rekstri sambandsins eins og um mótahald, fræðslu- og útbreiðslustarf og þátttöku í stórmótum erlendis.“ Þannig hefur tryggt, fjárhagslegur stuðningur Össurar gert sambandinu mögulegt að skapa afreksfólki ÍF og

íþróttafólki almennt á Íslandi nauðsynlega umgjörð til að vera í fremstu röð á alþjóðavettvangi. „98 verðlaun á Ólympíumótum fatlaðra/Paralympics og þar af 36 gullverðlaun segir það sem segja þarf um árangur fatlaðra íþróttamanna á alþjóðavettvangi,“ segir Ólafur.

„Stuðningur Össurar hefur ekki einungis verið fjárhagslegur því fatlaðir, íslenskir íþróttamenn hafa notað hin ýmsu stóðtæki sem Össur hefur framleitt fyrir fatlað íþróttafolk með frábærum árangri. Aratuga ánægjulegt samstarf Össurar við ÍF er því nokkuð sem erfið er að koma í orð og þakka,“ segir Ólafur að lokum.

Áhersla á aukin lífsgæði og umhverfismál

Össur hefur sett sér metn- aðarfull markmið hvað varðar samfélagsábyrgð og árangurinn er eftirtektarverður. Fyrirtækið hefur valið sér fjögur af heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna til að fylgja sérstaklega eftir.

Sigurborg Arnarsdóttir er sérfræðingur í samfélagslegri ábyrgð hjá Össuri. Hún segir að stefna Össurar í samfélagsábyrgð sé að auka jákvæð áhrif og minnka neikvæð. „Þegar við tölum um að minnka neikvæð áhrif liggur beinast við að líta á umhverfismálin. En við getum líka haft neikvæð áhrif með slæmum viðskiptaháttum. Við höfum verið að byggja upp heildstæða stefnu, m.a. í tengslum við viðskiptahætti, en sem heilbrigðisfyrirtæki í alþjóðlegu rekstrarumhverfi þá eru spilling og mútur einn af þeim áhættuþáttum sem við þurfum að vera vakandi fyrir,“ útskýrir Sigurborg.

„Áður fyrr þótti það jafnvel eðlilegt að bjóða sporslur fyrir að selja ákveðnar vörur, eða aðrar fyrirgreiðslur, en það er breytt í dag og löggjöf í flestum löndum sem bannar slíkt. Þó svo að við teljum okkur vera með þessa hluti í lagi hjá okkur, þá þurfum við að vera á varðbergi og passa upp á að stefna okkar og áherslur í þessum málum nái til starfsfólks og hvetja það til að láta vita verði það vart við slíkt. Við höfum meðal annars komið upp kerfi „Össur Speak Up Line“ sem gerir starfsfólki kleift að láta vita ef eitthvað er í gangi sem fellur ekki undir gott viðskiptasiðferði og er almennt brot á reglum fyrirtækisins. Fyrir þá sem það kjósa, þá er hægt að gera þetta nafnlaust.“

Aukin lífsgæði

Sigurborg nefnir að þær vörur sem fyrirtækið framleiðir hafa jákvæð, samfélagsleg áhrif. „Stærsta framlag okkar til samfélagsins eru vörurnar, en þær auka lífsgæði fólks og gera því kleift að stunda vinnu og taka virkan þátt í samfélaginu. Eitt af þeim fjórum

Sigurborg Arnarsdóttir, sérfræðingur í samfélagslegri ábyrgð, og Bergþóra Hlíðkvist Skúladóttir, sérfræðingur í sjálfbærni, umhverfis- og öryggismálum hjá Össuri, segja stefnu Össurar að auka jákvæð áhrif. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna sem við hjá Össuri höfum valið er markmið númer þrjú og setjum við sérstaka áherslu á það, þar sem að við getum haft veruleg áhrif. Þetta markmið snýst um heilsu og vellíðan og að stuðla að heilbrigðu líferni og vellíðan allra aldurshópa,“ útskýrir Sigurborg.

„Í tengslum við þetta markmið þá höfum við ákveðið að setja sérstaka áherslu á vörur sem henta fólki sem er 65 ára og eldra, sem er stór hluti af okkar viðskiptavinum. Það er staðreynd að á flestum okkar markaðssvæðum hefur eldra fólk lakara aðgengi að hátæknivörum en þeir sem yngri eru. Það er okkar sýn að hægt sé að veita stoðtækjanotendum í þessum aldursflokki aukið sjálfstæði og meiri hreyfanleika sem skilar sér í auknum lífsgæðum og

leggjum við sérstaka áherslu á að hanna vörur sem henta þessum hópi. Þetta eru til dæmis vörur sem auðvelt er að setja á sig sitjandi. Á sama tíma erum við að gera prófanir á vörum fyrir þennan aldurs- hóp með það að markmiði að sýna fram á kosti þess að þessi hópur geti haldið virkni lengur.“

Hin þrjú heimsmarkmiðin sem Össur leggur sérstaka áherslu á eru: Jafnrétti kynjanna (markmið 5), Ábyrg neysla og framleiðsla (markmið 12) og Aðgerðir í loftslagsmálum (markmið 13).

„Við höfum sterka stöðu á Íslandi hvað varðar jafnrétti kynjanna. En margir kollegar okkar í öðrum löndum eiga lengra í land,“ segir Sigurborg. „Við fengum jafnlaunavottun hér á Íslandi um leið og byrjað var að gefa slíka vottun. En við viljum líka leggja áherslu á jafnrétti kynjanna

hjá dótturfélögum okkar erlendis. Við fylgjumst með kynjahlutföllum á öllum stjórnendastigum og leggjum okkur fram við að bæta þau. Stjórnendur í fyrirtækinu okkar eru sammála þessari stefnu og er það okkar reynsla að þeir sjái kostina og hafi metnað fyrir því að bæta þetta.“

Kolefnishlutlaust fyrirtæki

Össur hefur sett sér það markmið að verða kolefnishlutlaust á afmælisárinu, 2021. Bergþóra Hlíðkvist Skúladóttir, sérfræðingur í sjálfbærni, umhverfis- og öryggismálum, segir að hugmyndin að þessu markmiði hafi komið fram fyrri part síðasta árs.

„Í byrjun vorum við að horfa til þess að setja okkur markmið um kolefnishlutleysi árið 2025 eins og sum fyrirtæki eru að gera. Hins vegar, þegar við sáum að það væri

Stærsta framlag okkar til samfélagsins eru vörurnar, en þau auka lífsgæði fólks og gera því kleift að stunda vinnu og taka virkan þátt í samfélaginu“

Sigurborg Arnarsdóttir

gerlegt á sjálfu 50 ára afmælisárinu þá stukkum við af stað með hugrekkið í farteskinu og höfum unnið hörðum höndum undanfarna mánuði við að safna upplýsingum til að ná enn betur utan um kolefnisspor fyrirtækisins og setja fram aðgerðaáætlun að kolefnishlutleysi. Við erum verulega stolt af þessu markmiði og það er gaman að ná því á afmælisárinu,“ segir hún.

„Við stefnum að því að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda frá rekstrinum, eins og t.d. flutningi, ferðalögum og bílaflota, og auka orkunýtingu almennt. Við ætlum að tryggja að raforkan sem við kaupum komi frá endurnýjanlegum orkugjöfum og jafna út þá losun sem við komumst ekki hjá, með því að styðja við verkefni sem draga úr losun. Þau verkefni sem við styðjum eru öll vottuð samkvæmt hæstu alþjóðlegu gæðakröfum.“

Bergþóra segir að fyrirtækið hafi verið með umhverfisstefnu í mörg ár. Meginmarkmiðið er alltaf að draga úr umhverfisáhrifum fyrirtækisins en auk þess er lögð mikil áhersla á stöðugar úrbætur og að virkja starfsfólk til þátttöku.

„Hver starfsmaður er sérfræðingur í sínu starfi og veit því oft best hvernig hægt er að bæta það,“ útskýrir hún. „Við erum með tillögukerfi þar sem starfsmenn koma með tillögur að úrbótum í umhverfis-, öryggis- og gæðamálum. Þannig vinnum við saman að stöðugum úrbótum og á hverju ári verðlaunum við svo bestu tillögunar.“

Össur verður kolefnishlutlaust árið 2021

3
HEILSA OG VELLÍÐAN

5
JAFNRÉTTI KYNJANNA

12
ÁBYRG NEYSLA OG FRAMLEIÐSLA

13
AÐGERÐIR Í LOFTSLAGSMÁLUM

Við styðjum Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna

Við bjóðum upp á vörur og þjónustu sem stuðla að góðri heilsu og vellíðan, notum ábyrgar framleiðsluaðferðir, styðjum aðgerðir í loftslagsmálum og vinnum að jöfnum rétti kynjanna.

50

1971-2021

ÖSSUR

LIFE WITHOUT LIMITATIONS